

REFERAT Udvalg vedr. regional udvikling d. 03-12-2014

Mødedato Onsdag d. 03. december 2014 kl. 14:00

Mødested mødelokale F1, stuen, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse om arbejdet med klimatilpasning i Region Midtjylland.....	3
Drøftelse af den fremtidige prioritering af indsats på jordforurening.....	6
Godkendelse af referat fra mødet den 12. november 2014.....	8
Råstofplan 2016 - revision af Råstofplan 2012 (Sag til forretningsudvalget).....	10
Etablering af Selskab for Dansk Kyst- og Naturturisme og Selskab for Dansk Erhvervs- og Mødetu	13
Erhverv i uddannelse - ansøgninger til uddannelsespuljen efterår 2014 (Sag til forretningsudvalget)	17
Følgforskning til digitaliseringsindsats indenfor ungdomsuddannelsesområdet (Sag til forretningsst	22
Tilskud til projekt om affaldssortering hos Nomi4S i/s (Indstilling fra Vækstforum) (Sag til forretni	25
Status for Letbaneprojektet efter lovændring og afsluttet anlægsudbud (Sag til forretningsudvalget)	28
Forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler (Sag til forretningsudv	32
Orientering om Vækstpartnerskabsaftale 2014 med regeringen (Sag til forretningsudvalget).....	36
Mødeplan 2015.....	39
Gensidig orientering.....	41

Punkt 1: Temadrøftelse om arbejdet med klimatilpasning i Region Midtjylland

1-30-76-22-11

Bilag

Klima nyhedsbrev nov 2014 endelig

Oplæg Dorthe Selmer og Rolf Johnsen

Temadrøftelse om arbejdet med klimatilpasning i Region Midtjylland

RESUME

Som opfølgning på hensigtserklæringen fra vedtagelsen af regionsrådets budget for 2014, hvor der blev afsat ekstra midler til arbejdet med bl.a. klimatilpasning, gives en orientering om det gennemførte og planlagte arbejde.

Det drøftes, hvordan det fremtidige arbejde med klimatilpasning skal udvikle sig, og hvordan regionen kan bidrage til at bringe emnet højere på dagsordenen hos de aktører, der sammen kan varetage udfordringerne og omsætte dem til nye forretningsmuligheder og samfundsmæssige forbedringer, sådan som det er formuleret i den regionale udviklingsplan.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling drøfter det fremtidige arbejde med klimatilpasning.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på hensigtserklæringen fra vedtagelsen af regionsrådets budget for 2014, hvor der blev afsat ekstra midler til arbejdet med bl.a. klimatilpasning, gives en orientering om det gennemførte og planlagte arbejder.

I forbindelse med vedtagelse af budgettet for 2014 indgik i budgetaftalen, at der gøres en særlig indsats på områderne strategisk energiplanlægning og klimatilpasning.

Klimatilpasning er i den regionale udviklingsplan er højt prioriteret indsatsområde for Region Midtjylland.

Regionsrådet understregede denne prioritering, da der ved budgetvedtagelsen for 2014 blev afsat ekstra midler til varetagelse af opgaven.

Den regionale udviklingsplan angiver som vision for indsatsen, at i 2030 er klimaændringerne varetaget offensivt, og vi har omsat udfordringer til nye forretningsmuligheder og samfundsmæssige forbedringer.

Denne vision har været styrende for indsatsen.

Arbejdet har været fokuseret på projekterne Havvand på land og Det interne spor og i øvrigt nogle nationale og internationale samarbejdsprojekter; Vandet fra landet og WaterCAP Taskforce.

På mødet vil disse aktiviteter blive beskrevet, og der vil blive lagt op til debat om, hvordan regionen kan bidrage til at imødekomme et behov, som de relevante aktører ved flere lejligheder har fremført, nemlig hvordan kan varetagelse af klimaudfordringerne bringes højere op på den lokale politiske dagsorden.

Lokalsamfundene står overfor ofte meget store og upopulære investeringer, som det ofte er vanskeligt at få prioriteret. Investeringerne er upopulære, dels fordi de er så store, og dels fordi det er uvist, hvornår man får noget for pengene.

Den 24. november 2014 gennemføres en workshop i Havvand på land. Herfra forventes klarere tilkendegivelser fra de forskellige berørte parter om behovene. Til arrangementet, og til brug for de involverede syv kommuner og andre interesserede, er udviklet ny viden. I vedhæftede nyhedsbrev er den aktuelle status og den nye viden kort beskrevet.

Projektleder Rolf Johnsen og vicekontorchef Dorthe Selmer orienterer og lægger op til drøftelserne.

BESLUTNING

Midtjyllands arbejde med klimatilpasning, herunder samarbejde og netværk med kommunerne, kortlægning af områder med risiko for oversvømmelse, kommuneplaner, oversvømmelsesanalyser m.v. Derudover blev

udvalget orienteret om projektet Havvand på land. Projektet har til formål at involvere Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling fik oplæg om Region borgere, brugere, eksperter og andre interessenter til i fællesskab at finde løsninger på klimatilpasningsudfordringerne ud fra egne problemstillinger.

Efterfølgende drøftede udvalget, hvordan regionen kan bidrage til at styrke den politiske debat. Udvalget anbefaler, at samarbejdet med kommunerne styrkes bl.a. ved at der nedsættes taskforces med kommunerne eventuelt efter konferencen Klimadebatten den 26. marts 2015. Udvalget er værter på konferencen.

Derudover anbefaler udvalget, at klimatilpasning kommer på et temamøde i regionsrådet.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 2: Drøftelse af den fremtidige prioritering af indsats på jordforurening

1-00-11-13

Bilag

UDKAST til Oversigt over den offentlige indsats på jordforureningsområdet i Region Midtjylland i 201

Indberetning jordforurening 2013 Region Midtjylland

Oplæg Hans Fredborg

Drøftelse af den fremtidige prioritering af indsats på jordforurening

RESUME

Regionsrådet vedtager de strategiske fokuspunkter, som administrationens indsats og handlingsplaner baseres på.

Der vil på mødet blive givet en gennemgang af mulige fokuspunkter og indsatser på området til drøftelse.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at prioriteringen på jordforureningsområdet drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet udarbejder en årlig indberetning til Miljøministeriet om planlagte indsatser på jordforureningsområdet og om gennemførte aktiviteter i det forgangne år.

Regionsrådet vedtager de strategiske fokuspunkter, som administrationens indsats og handlingsplaner baseres på.

Der vil på mødet blive givet en gennemgang af mulige fokuspunkter og indsatser på området til drøftelse.

Indberetning til Miljøstyrelsen 2013 vedlægges som baggrundsmateriale.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling fik oplæg om kortlægning og håndtering af forurenede grunde, herunder regionens indsats i forhold til at hjælpe betrængte husejere og oprensning af forurenede legepladser. Derudover blev udvalget orienteret om kortlægning og forurening af grundvand i regionen.

Udvalget anmoder om, at administrationen til et kommende udvalgs møde udarbejder et budgetforslag i forhold til regionsrådets hensigtserklæring om, at regionen prioriterer oprydning og afværge af kendte forureninger i regionen.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 3: Godkendelse af referat fra mødet den 12. november 2014

1-00-11-13

Bilag

Referat_RU121114_åben

Godkendelse af referat fra mødet den 12. november 2014

RESUME

Godkendelse af referat fra møde den 12. november 2014.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at referatet fra mødet den 12. november 2014 i det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling godkendes.

Sagsfremstilling

Efter udvalgets forretningsorden skal referatet fra det foregående møde forelægges til godkendelse.

Referat fra udvalgets møde den 12. november 2014, der tidligere er udsendt til udvalgets medlemmer, vedlægges til godkendelse.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling godkendte referatet fra mødet den 12. november 2014.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 4: Råstofplan 2016 - revision af Råstofplan 2012 (Sag til forretningsudvalget)

1-34-76-9-11

Bilag

Udkast til Redegørelse 2016

Udkast til debatoplæg - indkaldelse af ideer

Udkast til tidsplan

Udkast til miljøvurdering

Råstofplan 2016 - revision af Råstofplan 2012 (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Regionsrådet gennemgår hvert fjerde år den gældende råstofplan for at vurdere, om der er behov for at revidere planen. Til brug for vurderingen sender regionen en redegørelse i høring. I forbindelse med en revision af råstofplanen skal regionsrådet indkalde idéer og forslag mv. Indkaldelsen sker i form af et debatoplæg.

Administrationen har udarbejdet forslag til en tidsplan for planarbejdet, hvor høringen om redegørelsen og debatoplægget til indkaldelse af idéer og forslag foregår samtidig.

Efter denne samtidige høring tager regionsrådet stilling til, om råstofplanen skal revideres.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at udkast til redegørelse vedrørende revision af råstofplan 2012 godkendes,

at udkast til debatoplæg til indkaldelse af idéer og forslag vedrørende revision af råstofplan 2012 godkendes, og

at regionsrådet i 2. kvartal 2015, efter en samtidig offentlig høring af regionsrådets redegørelse og debatoplæg, træffer beslutning om, hvorvidt råstofplan 2012 skal revideres i form af, at der udarbejdes en råstofplan 2016.

Sagsfremstilling

Regionsrådet skal i henhold til råstofloven i hver valgperiode vurdere, om der er behov for at justere den gældende råstofplan for regionen. Til brug for regionsrådets vurdering udarbejdes en redegørelse, som sendes i offentlig høring i mindst otte uger. Udkast til redegørelse vedlægges som bilag.

Såfremt regionsrådet på baggrund af den offentlige høring om redegørelsen finder, at der er behov for at revidere råstofplanen, indkalder regionsrådet idéer og forslag m.v. til planlægningsarbejdet. Dette sker i form af et debatoplæg, hvor svarfristen er otte uger. Udkast til debatoplæg vedlægges som bilag.

Administrationen har udarbejdet et forslag til tidsplan, der vedlægges som bilag. Dette indebærer, at der i 1. kvartal 2015 gennemføres en samtidig offentlig høring af regionsrådets redegørelse og debatoplæg. Efter tidsplanen vil regionsrådet, på baggrund af høringen, i 2. kvartal 2015 skulle tage stilling til, om råstofplanen skal revideres.

Det er administrationens vurdering på nuværende tidspunkt, at der vil være behov for en revision af råstofplanen, bl.a. fordi Råstofloven er blevet ændret i forbindelse med, at regionerne pr. 1. juli 2014 har overtaget administrationen af ansøgninger om råstofindvinding og tilsyn fra kommunerne. I den forbindelse er der behov for justeringer i flere af den gældende råstofplans retningslinjer. Derfor foreslås det, at en offentlig høring om redegørelsen og debatoplægget gennemføres samtidig.

Såfremt regionsrådet beslutter en revision, forventes et forslag til en Råstofplan 2016 for Region Midtjylland at foreligge ved udgangen af 2015. Forslag til proces for revision af råstofplanen fremgår af vedlagte tidsplan.

Udkast til debatoplæg indeholder en beskrivelse af status på området og af hovedspørgsmålene for den kommende planlægning. I debatoplægget henvises til et bilag om miljøvurdering, hvor en række konkrete forslag til eventuelle fremtidige råstofgraveområder vises. Dels forslag fra administrationen, dels forslag fra erhvervet og lodsejere – se oversigten s. 5-6 i bilag om Miljøvurdering. For hvert af de 23 områder har administrationen udarbejdet en miljøvurderingsrapport. Heri gennemgås indvirkningen på miljøet. I den planlagte digitale udgave, kan miljøvurderingen for alle områder ses (vedlagt som bilag).

Råstofplanen

Råstofplanen indeholder de overordnede retningslinjer for råstofindvindingen i Region Midtjylland, herunder udlægning af råstofgraveområder og råstofinteresseområder. Råstofplanen kan ses på hjemmesiden www.raastoffer.rm.dk

Den gældende Råstofplan 2012 blev vedtaget den 22. august 2014 i regionsrådet.

Det blev den gang vurderet, at der ville være tilstrækkelige råstofressourcer til at forsyne regionen i en planperiode (dvs. 12 år, som der skal i følge ministeriets vejledning), og for visse råstoffer i flere planperioder.

Regionerne har fået lavet en fremskrivning af det forventede råstofforbrug frem mod 2037, og heraf fremgår, at der vil ske en stigning, om end en begrænset stigning, af råstofforbruget gennem hele perioden. Dette beskrives nærmere i Redegørelsen, hvor der også gives en prognose på råstofforbruget i regionens kommuner. Det kommende planlægningsarbejde vil blive baseret på, at der dels skal være store graveområder, hvor råstofferne findes i jorden, dels små lokale grave for at opretholde en lokal forsyning. Det sidste af hensyn til at nedbringe transportafstande.

Proceduren for revisionen af råstofplanen omfatter en række offentlighedsfaser:

- Høringsfase om behovet for revision: Råstofredegørelsen
- Offentlighedsfase af Debatoplæg med indkaldelse af idéer, forslag mv., som indeholder en beskrivelse af status og hovedspørgsmål for den kommende planlægning.
- Offentlighedsfase i forbindelse med regionsrådets eventuelle vedtagelse af Forslag til Råstofplan 2016.

Offentlig annoncering af den endeligt vedtagne Råstofplan 2016 for Region Midtjylland.

Administrationen har indbudt en række parter til at deltage i en følgegruppe til arbejdet med revisionen af råstofplanen. Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Landbrug, Foreningen af Danske Grus- og Stenindustrier, Dansk Industris Råstofafdeling, Vejdirektoratet samt kommunale råstof- og planafdelinger har takket ja til at deltage.

Når Region Midtjylland sætter den offentlige debatfase i gang, må der imødeses en væsentlig interesse for høringsmaterialet i offentligheden. Råstofgravning har stor betydning for en række borgere og myndigheder. Derfor lægges der op til, at regionsrådsmedlemmer kan stille op til offentlige møder om råstofplanen efter behov. Derudover vil administrationen afholde teknikermøder med regionens kommuner, for at drøfte de indkomne idéer og forslag.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 5: Etablering af Selskab for Dansk Kyst- og Naturturisme og Selskab for Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (MeetDenmark) (Indstilling fra Vækstforum) (Sag til forretningsudvalget)

1-33-76-15-14

Bilag

0af59772-f1e4-4b4d-b62d-21bdf9c131d2

Udkast til vedtægter Dansk Kyst- og Naturturisme, 24. november 2014

c7dd4ae3-83d7-4590-a1c3-001aa8909787

Oplæg Lars Vildbrad

Etablering af Selskab for Dansk Kyst- og Naturturisme og Selskab for Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (MeetDenmark) (Indstilling fra Vækstforum) (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Regeringen har den 20. juni 2014 indgået en aftale med en bred kreds af partier i Folketinget om en vækstplan for dansk turisme. Vækstplanen har som mål, at dansk turisme skal have øget vækst, og som et centralt element indgår en bedre organisering af turismen.

Danske Regioner har efterfølgende indgået en aftale med Erhvervs- og Vækstministeriet om etablering af tre udviklingsselskaber, som skal arbejde med henholdsvis Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Erhvervs- og Mødeturisme og Dansk Storbyturisme. I aftalen indgår, at regionerne bidrager til medfinansiering af Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at udkastet til vedtægter for Dansk Kyst- og Naturturisme godkendes,

at der af regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges i alt 5 mio. kr. i 2015, som Region Midtjyllands bidrag til Selskab for Kyst- og Naturturisme i 2015 og 2016, og

at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges i alt 700.000 kr. i 2015 som Region Midtjyllands bidrag til Selskab for Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (MeetDenmark) i 2015 og 2016.

Sagsfremstilling

Den 20. juni 2014 er der indgået aftale mellem regeringen og en bred kreds af Folketingets partier om vækstplan for dansk turisme. Et centralt element i aftalen er ændringer i organiseringen af den offentlige turismeindsats. Ændringerne udmøntes bl.a. gennem en ny lov om dansk turisme. Loven indebærer bl.a., at der oprettes et nationalt turismeforum med et tilknyttet advisory board, der skal stå for den nationale turismestrategi og koordination af indsatsen. Det fremgår endvidere af aftalen, at den regionale indsats for udvikling af turismeproduktet mv. herhjemme fremover samles under tre udviklingsselskaber, der skal have ansvaret for udviklingen af dansk turisme inden for henholdsvis kyst- og naturturismen, erhvervs- og mødeturismen samt storbyturismen.

I forlængelse heraf er der indgået aftale mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og Danske Regioner om den nærmere tilrettelæggelse af de tre udviklingskonsortier for: Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (MeetDenmark) og Storbyturisme.

Dansk Kyst- og Naturturisme (DKNT)

Selskabet for Dansk Kyst- og Naturturisme etableres med sekretariat i Region Nordjylland. Der etableres to partnerskaber under selskabet med inddragelse af lokale og regionale aktører. Vestkystpartnerskabet, der placeres i Region Midtjylland og Østersøpartnerskabet, der placeres i Region Sjælland.

Formål og opgaver

Selskabets formål er aktivt at medvirke til at fremme og styrke udviklingen af kyst- og naturturismen i Danmark. Og selskabet skal medvirke til at vende tilbagegang til ny vækst målt på kyst- og naturturisme i Danmark og på dansk kystturismes markedsandele i EU. Opgaverne vil omfatte udvikling af programmer og projekter, etablering af partnerskaber, fundraising, videnopsamling og –formidling samt analyser af kyst- og naturturisme. Opgaverne defineres desuden af efterspørgsel/bestillinger fra vækstfora og andre betalende parter.

Bestyrelse

Dansk Kyst- og Naturturisme skal have en professionel erhvervsbestyrelse og formand, der varetager selskabets

interesser. Bestyrelsen skal sammensættes af professionelle bestyrelsesmedlemmer, der har skabt forretningsmæssige resultater inden for selskabets arbejdsområde. Bestyrelsen vælges for en periode på to år ud fra en samlet kompetenceprofil, der er baseret på geografiske, faglige og erhvervmæssige hensyn. Endvidere har Erhvervs- og Vækstministeriet en repræsentant i bestyrelsen.

Der er nedsat en interimbestyrelse med erhvervsmanden Henrik Höhrmann som formand. Med ham i spidsen er der lavet et samlet forslag til bestyrelse af erhvervsfolk, der dækker såvel forskellige geografiske, faglige som erhvervmæssige områder med fokus på viden og kendskab til turisme og oplevelsesbranchen. Der foreslås følgende sammensætning af bestyrelsen:

Henrik Höhrmann, prof. bestyrelsesmedlem
Jan Haarpanen, adm. dir., Novasol
Christian Woller, adm. dir., Legoland Billund
Henrik B. Nielsen, adm. dir., Djurs Sommerland
Steen Slaikjær, medejer og direktør, Hvidbjerg Strand Feriepark
Niels Bro, direktør, Skallerup Klit
Birgitte Dinesen, Godsejer, Kragerup Gods
Lars Bernhard Jørgensen, adm. dir., Wonderful Copenhagen
Repræsentant for Erhvervs- og Vækstministeriet, udpeges af ministeriet

Fremadrettet vil ny- og genudpegninger til bestyrelsen skulle udpeges af en nomineringskomité bestående af en repræsentant fra hver af de regionale vækstfora i de fem stiftende regioner.

Finansiering

Erhvervs- og Vækstministeriet yder et tilskud på samlet 20 millioner kroner over 2 år (10 millioner kroner pr. år i 2015 og 2016) til Dansk Kyst- og Naturturisme til at fremme igangsætningen af det nye selskabs aktiviteter, inklusive Vestkystpartnerskabet og Østersøpartnerskabet. Det er aftalt, at alle regioner – via vækstforum – vil arbejde for at bidrage til basisfinansieringen af det nye selskab. Derudover kan regionerne/vækstfora købe regionsspecifikke aktiviteter i selskabet efter behov, eventuelt i form af flerårige aftaler med selskabet. Det vil også være muligt for interesserede kommuner at indgå på samme vilkår.

Der er aftalt følgende fordelingsnøgle regionerne imellem i forhold til basisfinansieringen:

Tabel 1. Fordelingsnøgle mellem regionerne		
	Fordeling	Beløb 1.000 kr.
Region Nordjylland	3/12	2.500
Region Midtjylland	3/12	2.500
Region Syddanmark	3/12	2.500
Region Sjælland	2/12	1.670
Region Hovedstaden	1/12	830
Total	12/12	10.000

DKNT's bestyrelse udarbejder finansieringsplan baseret på en strategi- og forretningsplan. Ud over basisfinansiering skal DKNT ansøge om midler ud fra konkrete projektansøgninger og programmer og/eller f.eks. årligt projektkatalog. Det fremgår af aftalen med regeringen, at regionerne også i de kommende år vil prioritere turismeområdet, dog under hensyn til reduktion i EU strukturfondsmidler.

MeetDenmark

Selskabet for Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (MeetDenmark) etableres med sekretariat i Region Hovedstaden. Der etableres under selskabet et partnerskab for Erhvervs- og Mødeturisme i Vestdanmark med sekretariat i Region Syddanmark.

Formål og opgaver

Selskabets formål er at styrke den private og offentlige indsats for at tiltrække flere internationale møder og kongresser til Danmark for dermed at skabe vækst og udvikling i turisterhvervet. Det sker ved, at foreningen understøtter, supplerer og samarbejder omkring den indsats, som gennemføres på området af foreningens medlemmer og partnere. Selskabet skal sikre koordination af indsatserne, som løses af selskabet, partnerskab for Erhvervs- og Mødeturisme i Vestdanmark eller lokalt i destinationerne.

Konkret vil selskabet kunne udføre/koordinere tværnationale opgaver som markedsføring og salg af de danske møde- og kongresdestinationer i udlandet, den internationale kommunikationsindsats, koordination af og deltagelse på internationale salgsmesser, pege på udviklingsbehov, der kan styrke mødeturismens internationale konkurrencekraft mv. Den endelige opgavefordeling skal aftales i bestyrelsen for MeetDenmark.

Der etableres en bestyrelse for MeetDenmark, der udgøres af de betalende parter. Bestyrelsen udpeger selv sin formand. Partnerskabet ledes af en styregruppe, hvis formand og repræsentanter udpeges af partnerskabets bidragsydere. Der foreslås følgende sammensætning af bestyrelsen:

Direktør Helge Søgaard, VisitÅlborg
Direktør Peer H. Kristensen, VisitÅrhus
Region Syddanmark (ikke besluttet)
Region Sjælland (ikke besluttet)
Region Hovedstaden (medlem af WoCo's direktion)
Et medlem udpeget af EVM

Finansiering

Det er aftalt, at Staten bidrager med 1,75 millioner kroner pr. år, og regionerne søger at matche beløbet med 1,75 millioner kroner samlet pr. år.

Der er aftalt følgende fordelingsnøgle regionerne imellem:

	Fordeling	Beløb 1.000 kr.
Region Nordjylland	1/10	175
Region Midtjylland	2/10	350
Region Syddanmark	3/10	525
Region Sjælland	1/10	175
Region Hovedstaden	3/10	525
Total	10/10	1.750

Dansk Storbyturisme (Wonderful Copenhagen)

Den internationale storbyturisme har i de senere år været i betydelig vækst og bidrager dermed positivt til Danmarks turismeregnskab. Det er forventningen, at der også i de kommende år knytter sig betydelige vækstmuligheder til dette forretningsområde.

Formål og opgaver

Dansk Storbyturisme skal bidrage til at øge tiltrækningen af udenlandske turister fra nær- og fjernmarkederne til de større danske byer gennem en fokuseret indsats for udvikling af turismepotentialerne i de større danske byer.

Bestyrelse

Erhvervs- og Vækstministeriet/VisitDenmark bibeholder en observatørpost i Wonderful Copenhagen's bestyrelse.

Finansiering

Dansk Storbyturisme forankres hos Wonderful Copenhagen og finansieres som hidtil af de deltagende parter.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 6: Erhverv i uddannelse - ansøgninger til uddannelsespuljen efterår 2014 (Sag til forretningsudvalget)

1-30-76-27-14

Bilag

8a52eaf7-7888-4397-9e0d-ce65ea1af612

Budgetramme Udviklingspuljen til uddannelse

Ansøgninger til Region Midtjyllands uddannelsespulje November 2014

Erhverv i uddannelse - ansøgninger til uddannelsespuljen efterår 2014 (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Regionsrådet støtter gennem sin udviklingspulje på uddannelsesområdet de nationale og regionale målsætninger på uddannelsesområdet.

Region Midtjylland har modtaget ni ansøgninger til den seneste ansøgningsrunde til udviklingspuljen til uddannelse. Temaet for ansøgningsrunden var Erhverv i uddannelse med fokus på potentialet i samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv f.eks. viden om sammenhængen mellem teori og praksis, øget fokus på iværksætteri eller kendskab til erhvervslivet.

Fem af de ni ansøgninger falder inden for temaet og indstilles til bevilling. De fire øvrige ansøgninger indstilles til afslag, da de af forskellige årsager vurderes ikke at leve op de kriterier, som ligger til grund for ansøgningsrunden.

Der søges i alt 7,2 mio. kr., 5,2 mio. kr. i 2014 og 2 mio. kr. i 2015.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

- at der af udviklingspuljen til uddannelse bevilges 969.000 kr. i 2014 til Viden Djurs til projektet Young Business,
- at der af udviklingspuljen til uddannelse bevilges 1.159.000 kr. i 2014 til Learnmark Horsens til projektet Erhverv i grundforløb,
- at der af udviklingspuljen til uddannelse bevilges 1.565.000 kr. i 2014 til Ikast-Brande Gymnasium til projektet CESSO.DK,
- at der af udviklingspuljen til uddannelse bevilges 1.530.000 kr. i 2014 til Bjerringbro Gymnasium til projektet ReVEU,
- at der af udviklingspuljen til uddannelse bevilges 1.999.000 kr. i 2015 til Viby Gymnasium til projektet Akademiet for talentfulde unge 2.0, og
- at der meddeles afslag til Mercantec til projektet Byg et hospital 2.0, til Mercantec til projektet Run a school booth, til Randers Social- og Sundhedsskole til projektet Undervisningsmaterialer til Uddannelse og job og Mercantec til projektet Splint-projektet.

Sagsfremstilling

Der afholdes projektværksteder i forbindelse med udmøntningen af udviklingspuljen. Formålet med projektværkstederne er at samle uddannelsesinstitutionerne, så der etableres projekter på tværs af geografi, institutionstyper og størrelser. Alle institutioner inviteres, og værkstederne annonceres også på hjemmeside og i det regionale nyhedsbrev for uddannelsesaktører "Nice to know".

Udviklingspuljen kan alene ansøges af ungdomsuddannelsesinstitutioner.

I 2013 og 2014 har temaerne for uddannelsespuljen været internationalisering, talent og digitalisering. Da samarbejdet mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner har fået øget fokus hos både gymnasier og erhvervsuddannelsesinstitutioner, har temaet for den seneste ansøgningsrunde været "Erhverv i uddannelse".

Udover temaet vil projekter, som indeholder flere af følgende elementer, blive foretrukket: Samarbejde mellem flere uddannelsesinstitutioner, flere uddannelser og virksomheder, styrkelse af uddannelsesaktiviteter i regionens yderområder, initiativer der medvirker til rekruttering og fastholdelse af elever i uddannelserne, iværksætteri som en integreret del af et uddannelsesforløb, initiativer der motiverer til uddannelse inden for naturvidenskabelige og kreative fag, samt et nyskabende, innovativt og/eller internationalt perspektiv.

Projektet skal have flere finansieringskilder og endelig skal projektets resultater kunne videreformidles.

Følgende ansøgninger indstilles til bevilling

Young Business

Viden Djurs ansøger sammen med Learnmark, Skive Tekniske Skole og Skive Handelsskole om udviklingsmidler til projekt Young Business. Projektet vil udvikle og afprøve en model for systematisk integration af entreprenørskab i ungdomsuddannelserne. Viden Djurs har i snart tre år arbejdet med iværksætterinkubatorer og har erfaret, at mange unge har det fornødne talent til at starte egen virksomhed med professionel hjælp.

Projektet vil således bidrage til øget fokus på iværksætteri, som vurderes at være af stor betydning for den fremtidige vækst i Region midtjylland.

Akademiet for Talentfulde Unge 2.0

Viby Gymnasium ansøger om udviklingsmidler til projekt Akademiet for Talentfulde Unge (ATU) 2.0. Projektet er en videreudvikling og konsolidering af ATU, som blev etableret i 2011 i et samarbejde mellem 30 gymnasier og Region Midtjylland. Projektet ansøger nu om midler til at udvide projektet til også at indeholde samarbejde med de mellemlange videregående uddannelser og etableres af et erhvervsnetværk.

Projektet bidrager således til, udover talentudvikling, at skabe sammenhæng mellem praksis og teori ved, at de unge deltager i uddannelsesforløb på henholdsvis VIA University College og Aarhus Universitet og parallelt hermed afprøver deres viden i konkrete aktiviteter hos de deltagende virksomheder.

Erhverv i grundforløb

Learnmark Horsens søger sammen med Skive Tekniske Skole, Skive Handelsskole, Social- og Sundhedsskolen Herning, Mercantec og Teknisk Skole Silkeborg om udviklingsmidler til projekt Erhverv i grundforløb. Projektet ønsker med udgangspunkt i erhvervsskolereformen og de nye grundforløb at udvikle en række eksemplariske modeller for, hvordan tilknytningen til erhvervslivet gennem helhedsorienteret arbejde med erhvervsfag kan få en central rolle i grundforløbets første del.

Projektet vurderes således at bidrage til den nationale og regionale målsætning om, at flere skal gennemføre en erhvervsuddannelse.

CESSO.DK

Ikast-Brande Gymnasium ansøger sammen med Remisen Brande og Ikast-Brande Kommune om udviklingsmidler til projekt CESSO.DK (Center for Entreprenant Samarbejde mellem Skoler og Omverden). CESSO.DK etableres som et regionalt center i Region Midtjylland. Centret tilbyder rådgivning og værktøjer til folkeskoler og ungdomsuddannelser samt til aktører med det formål at støtte skolernes muligheder for at tilrettelægge en anderledes, innovativ og entreprenant undervisning, der inddrager virksomheder, organisationer og kulturlivet.

Projektet vurderes således at kunne bidrage til skabe en struktur, som gennem netværk og samarbejder drager erhverv ind i ungdomsuddannelserne. Samtidig er projektet bredt funderet i den midt- og vestlige del af regionen og ligger fint i forlængelse af tidligere bevilgede projekter indenfor temaet.

ReVEU (SMILE II)

Bjerringbro Gymnasium ansøger sammen med Risskov Gymnasium, Holstebro Gymnasium & HF, Silkeborg Gymnasium, Viborg Katedralskole, Viborg Kommune, Aalborg Universitet (Institut for læring og filosofi) og Naturvidenskabernes Hus om udviklingsmidler til projektet, der er en del af et større KASK-projekt

(KAttegatSKagerak - EU-projekt).

Projektet tager udgangspunkt i den fælles skandinaviske problemstilling, at alt for få unge vælger naturvidenskabelige og tekniske uddannelser på alle niveauer også erhvervsuddannelser. Projektet ønsker at etablere et regionalt videncenter for erhverv i uddannelse, samt gennemføre en række aktiviteter rettet mod henholdsvis folkeskoler og mod gymnasier.

Projektet vurderes at kunne bidrage til kompetenceudvikling og træning af undervisere i forhold til erhvervsamarbejde inden for fortrinsvis sundheds- og velfærdsinnovation. Vurderingen er, at projektet ikke alene vil kunne løfte opgaven som regionalt videncenter for erhverv i uddannelse, da fokus i projektet er snævert indenfor det naturvidenskabelige område.

Projektet indstilles på den baggrund til bevilling i det omfang, der opnås en bevilling fra KASK dog ikke for den del, som vedrører aktiviteter rettet mod folkeskolen.

For både CESSO.dk og ReVEU betinges det, at ved en bevilling bør de to ansøgere indgå i et erfa-samarbejde, så der på sigt kan dannes ét tværregionalt center for Erhverv i Uddannelse.

Følgende ansøgninger indstilles til afslag

I vedlagte bilag 1 beskrives administrationens vurderinger i forhold til afslag på nedenstående fire projekter.

Ansøgningerne til projekterne Byg et hospital 2.0, Run a school both og Undervisningsmaterialer til uddannelse og job indstilles til afslag, da de retter sig mod aktiviteter i folkeskolen uden at involvere kommunale aktører og uden tilstrækkelig kommunal medfinansiering.

Ansøgningen til SPLINT-projektet indstilles til afslag, da der ved den foregående ansøgningsrunde blev bevilget midler til et tilsvarende projekt, hvorfra resultaterne endnu ikke er kendte.

Økonomi

Der søges i alt 7,2 mio. kr., 5,2 mio. kr. i 2014 og 2 mio. kr. i 2015 til de fem projekter. Projekterne har egenfinansiering på i alt 20,1 mio. kr. i 2014 og 4,6 mio. kr. i 2015.

Tabel 1. Budget og finansiering		
1.000 kr.	2014	2015
<i>Budget</i>		
Young Business	1.644	
Akademiet for talentfulde unge 2.0.		6.661
Erhverv i grundforløb	1.926	
CESSO.DK	11.515	
ReVEU	10.292	
Budget i alt	25.377	6.661
<i>Finansiering</i>		
<i>Young Business</i>		
Region Midtjylland, udviklingspulje til uddannelse	-969	
Medfinansiering	-675	
<i>Akademiet for talentfulde unge 2.0.</i>		
Region Midtjylland, udviklingspulje til uddannelse		-1.999
Medfinansiering		-4.662
<i>Erhverv i grundforløb</i>		
Region Midtjylland, udviklingspulje til uddannelse	-1.159	
Medfinansiering	-767	
<i>CESSO.DK</i>		
Region Midtjylland, udviklingspulje til uddannelse	-1.565	
Medfinansiering	-9.950	
<i>ReVEU</i>		
Region Midtjylland, udviklingspulje til uddannelse	-1.530	
Medfinansiering	-8.762	
Finansiering i alt	-25.377	-6.661
Total	0	0

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 7: Følgeforskning til digitaliseringsindsats indenfor ungdomsuddannelsesområdet (Sag til forretningsudvalget)

1-30-76-33-14

Bilag

ce6ce90f-f641-4903-a70c-eb1e7dc06880

Budgetramme for udviklingspuljen til uddannelse

Notat om Region Midtjyllands digitaliseringsindsats på ungdomsuddannelserne

Følgforskning til digitaliseringsindsats indenfor ungdomsuddannelsesområdet (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Region Midtjyllands udviklingspulje til uddannelse var i 2012 og 2013 opdelt i tre temaer, henholdsvis talent, digitalisering og internationalisering. Regionsrådet bevilgede i marts 2013 6 mio. kr. til to digitaliseringsprojekter: E-didaktik og Den digitale skole.

Administrationen har modtaget en ansøgning om følgeforskning på digitaliseringsprojekterne fra Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet.

Følgeforskningsprojektet søger om en samlet bevilling på 1,2 mio. kr. i 2015.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at der af udviklingspuljen til uddannelse bevilges i alt 1,2 mio. kr. i 2015 til Institut for Uddannelse og Pædagogik på Aarhus Universitet til følgeforskning på digitaliseringsprojekterne E-didaktik og Den digitale skole.

Sagsfremstilling

Administrationen har i forlængelse af bevilling til digitaliseringsprojekterne E-didaktik og Den digitale skole modtaget én ansøgning om samlet følgeforskning på de nu igangsatte digitaliseringsprojekter.

Der kan læses mere om Region Midtjyllands digitaliseringsprojekter i bilag 2.

Formål

Forskningen vedrører de igangværende digitaliseringsprojekter, som omfatter mindre projekter i to hovedgrupper. Nogle tager afsæt i it-didaktiske overvejelser. Andre tager afsæt i digitale redskaber og deres anvendelsesmuligheder. Ved projekternes gennemførelse er forskellen dog ikke så stor. Lærerne arbejder i alle tilfælde med en undervisningsform, hvor de løbende overvejer spørgsmål om (fag)didaktik og pædagogisk brug af digitale redskaber og læremidler.

Formålet med følgeforskningen er at sikre videnopsamling og formidling af digitaliseringsprojekternes resultater. Forskningen skal sikre, at den samlede indsats i forhold til digitalisering spredes og videndeles på tværs af regionens uddannelsesinstitutioner. Den skal skabe viden om, hvilke muligheder og barrierer der har betydning for arbejdet med digitalisering på ungdomsuddannelserne og skal endvidere sikre, at der med projekterne skabes forandring i forhold til anvendelsen af digitalisering.

Der er fokus på, hvad der virker godt i forhold til gældende offentlig digitaliseringsstrategi, herunder hvordan skolerne kan forbedre elevernes tro på egen formåen og arbejdsomhed gennem evidensinformeret udnyttelse af digitale muligheder.

Overordnet er der to mål med følgeforskningen, den skal:

- bidrage til lærernes undervisningskompetencer med særligt henblik på kendskab til digitale læringsarenaers, redskabers og læremidlers pædagogiske hensigtsmæssighed.
- medvirke til at skabe viden om, hvordan skolerne kan udvikle deltagernes læringsudbytte og kendskab til egne kompetencer gennem brug af digitale læringsarenaer, redskaber og læremidler i flere fag.

Følgeforskningen er struktureret, så den har karakter af aktions- og interventionsforskning med særligt henblik på almen it-pædagogisk udvikling på de deltagende skoler.

Økonomi

Der søges om i alt 1,2 mio. kr. i 2015 til følgeforskningsprojektet. Aarhus Universitet og Aarhus Købmandsskole har en medfinansiering på i alt 0,4 mio. kr.

Tabel 1. Budget og finansiering	
1.000 kr.	2015
<i>Budget</i>	
Region Midtjyllands følgeforskning for digitaliseringsindsats	1.604
Budget i alt	1.604
<i>Finansiering</i>	
Region Midtjyllands udviklingspulje til uddannelse	-1.200
Egenfinansiering Aarhus Universitet og Aarhus Købmandsskole	-404
Finansiering i alt	-1.604
Total	0

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 8: Tilskud til projekt om affaldssortering hos Nomi4S i/s (Indstilling fra Vækstforum) (Sag til forretningsudvalget)

1-33-76-21-2-11

Bilag

Ansøgning Væksthus Midtjylland

9f093aeb-015c-4ca7-a7ce-0fc743b4bac9

Budgetramme vedrørende regionale midler til erhvervsfremme december 2014

Tilskud til projekt om affaldssortering hos Nomi4S i/s (Indstilling fra Vækstforum) (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Affaldsselskabet Nomi4S i/s, som ejes af Holstebro, Lemvig, Skive og Struer kommuner, har i samarbejde med bl.a. Væksthus Midtjylland beskrevet et udviklings- og demonstrationsprojekt inden for affaldssortering med deltagelse af regionale virksomheder og videninstitutioner og søger via Væksthus Midtjylland om tilskud til projektet.

Projektet falder ind under det af Vækstforum og regionsrådet iværksatte program til teknologiudvikling og -demonstration, CleanTEKmidt med Væksthus Midtjylland som operatør. Da CleanTEKmidt imidlertid er ved at udløbe, så Nomi4S i/s projektet ikke kan nå at blive gennemført, vil støtte kræve overførsel af ikke forbrugte midler. Projektet vurderes at kunne skabe erhvervmæssig vækst.

Nomi4S i/s projektet har fået bevilget 5,4 mio. kr. fra Miljøstyrelsens udviklings- og demonstrationsprogram.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges i alt 3 mio. kr. i 2015 til Væksthus Midtjylland til udviklings- og demonstrationsprojektet hos Nomi4S i/s.

Sagsfremstilling

Væksthus Midtjylland har som led i CleanTEKmidt programmet i samarbejde med affaldsselskabet Nomi4S i/s (med Holstebro, Struer, Lemvig og Skive kommuner som interessenter), fire regionale maskin-/teknologileverandører samt Cowi udarbejdet et projektoplæg vedrørende udvikling og demonstration af et opgraderet affaldssorteringsanlæg hos Nomi4S i/s. Ud over de nævnte parter medvirker Teknologisk Institut samt Aalborg Universitet og Syddansk Universitet.

Formålet med projektet er at udvikle og demonstrere et affaldssorteringsanlæg, som lever op til fremtidens krav om 50 % genanvendelse af husholdningsaffald og på den baggrund skabe lokal og regional erhvervsudvikling på området.

De medvirkende fire regionale virksomheder vil således i samarbejde med konsulenter og videninstitutioner ombygge og optimere det eksisterende affaldssorteringsanlæg hos Nomi4S i/s, så en større del af det behandlede affald kan komme til genanvendelse i stedet for til forbrænding. Ved dette arbejde vil der blive udviklet og demonstreret ny teknologi til sortering af affald, som er efterspurgt i ind- og udland.

Effekten af projektet er, at der skabes grundlag for vækst og nye arbejdspladser i regionen i virksomheder, som arbejder med teknologiske løsninger inden for affaldssortering. Projektet vurderes således at være et godt bidrag til erhvervsudvikling.

Vækstforum og regionsrådet iværksatte i 2011 programmet CleanTEKmidt med Væksthus Midtjylland som operatør. Formålet med det program er at udvikle og demonstrere ny teknologi inden for cleantech området. Projektet hos Nomi4S i/s falder ind under CleanTEKmidt programmets formål, og tilskud til Nomi4S projektet er reserveret, men når ikke at blive brugt inden udløb af programmet i marts 2015, da Nomi4S projektet forventes at forløbe i 2015 og 2016.

Økonomi

Miljøstyrelsen har netop bevilget 5,4 mio. kr. til projektet fra deres udviklings- og demonstrationspulje. Denne støtte sammen med det indstillede bidrag fra regionsrådets på 3 mio. kr. vil blive anvendt til delvis finansiering af de deltagende virksomheders tidsforbrug og konsulenter og videninstitutioner medvirken i projektet.

Tabel 1. Budget og finansiering	
1.000 kr.	2015
<i>Budget</i>	
Lønomsomkostninger hos deltagende virksomheder	7.140
Konsulenter og videninstitutioner	4.455
Maskinel og udstyr	2.552
Budget i alt	14.147
<i>Finansiering</i>	
Region Midtjylland - erhvervsudviklingsmidler	-3.000
Miljøstyrelsen	-5.434
Deltagende virksomheder	-5.713
Finansiering i alt	-14.147
Total	0

Projektet hos Nomi4S i/s er en udløber af et arbejde, som blev iværksat i 2012, hvor regionerne og Miljøstyrelsen vedtog at samarbejde om såkaldte fyrtårnsprojekter. Målet var at iværksætte større demonstrationsprojekter, hvor såvel Miljøministeriets miljøteknologiske udviklingsmidler som regionernes erhvervsudviklingsmidler skulle bidrage. Der blev således indkaldt forslag til projekter inden for nærmere bestemte kategorier til bedømmelse, og det blev vedtaget at arbejde videre med 10 projektideer inden for følgende kategorier:

- Grønne hospitaler
- Jordforureningsområdet
- Affaldssortering
- Miljøforbedringer på offentlige færger

Region Midtjylland er involveret i projektideerne på jordforureningsområdet og affaldssortering.

Projektideen vedrørende affaldssortering går ud på at videreudvikle og demonstrere maskinel sortering af husholdningsaffald med henblik på øget genanvendelse som bidrag til implementering af regeringens ressourcestrategi og samtidig skabe nye udviklings- og eksportmuligheder for danske teknologivirksomheder.

Vækstforum behandler sagen på sit møde den 3. december 2014, så indstillingen om bevilling er under forudsætning af en positiv indstilling fra Vækstforum på dette møde.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 9: Status for Letbaneprojektet efter lovændring og afsluttet anlægsudbud (Sag til forretningsudvalget)

1-30-75-1-13

Status for Letbaneprojektet efter lovændring og afsluttet anlægsudbud (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

I sagen orienteres om status og fremdrift på følgende områder vedrørende letbaneprojektet:

- Forslag til lov om ændring af lov om Aarhus Letbane er fremsat i Folketinget i begyndelsen af november 2014.
- Proces med fastlæggelse af fremtidig organisering af Aarhus Letbane I/S efter statens udtræden.
- Redegørelse om arbejde med foreløbige overslag for den fremtidige letbanedrift efter fordyrelse af driftsanlæg.

Derudover skal der gives bevilling til finansiering af Region Midtjyllands andel på 41 mio. kr. til yderligere indskud til anlæg af letbanen. I henhold til det fremsatte lovforslag kan 80 % af indskuddet svarende til ca. 32,8 mio. kr. lånefinansieres. Udgiften til restbeløbet på 8,2 mio. kr. afholdes indenfor budgetrammen i 2014.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

- at Region Midtjylland optager lån på 32,8 mio. kr. til finansiering af yderligere indskud til anlæg af Aarhus Letbane,
- at restbeløbet på 8,2 mio. kr. til yderligere indskud til anlæg af Aarhus Letbane afholdes indenfor budgetrammen i 2014,
- at orientering om status for processen for ændring af lov om Aarhus Letbane, herunder arbejdet med fastlæggelse af fremtidig organisering af Aarhus Letbane I/S, tages til efterretning, og
- at orientering om foreløbige forventninger til driftsøkonomi for letbanen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Lov om ændring af lov om Aarhus Letbane.

Forslag til lov om ændring af lov om Aarhus Letbane er fremsat i Folketinget den 5. november 2014.

Af bemærkningerne til den fremsatte lov fremgår, at der gives en generel adgang til at optage lån med en løbetid på op til 30 år til anlægsinvesteringer. Herved vil der være ligestilling mellem Aarhus og Odense Letbane.

Region Midtjylland skal i henhold til den fremsatte lov indskyde yderligere 41 mio. kr. til Aarhus Letbane I/S svarende til Region Midtjyllands andel af overskridelsen på 700 mio. kr. på anlægget af Aarhus Letbane. I lovforslaget fastholdes den nuværende låneadgang for anlægsindskud på 80 % til også at gælde for det yderligere indskud, der er en følge af overskridelsen.

Det er endvidere indskrevet i lovforslaget, at Økonomi- og Indenrigsministeriet er indstillet på at give lånedispensation eller dispensation til deponeringsfritagelse, således at lån optaget af letbaneselskabet ikke skal henregnes til Region Midtjyllands låntagning.

Loven forventes vedtaget i begyndelsen af 2015.

Organisering efter statens udtræden af Aarhus Letbane.

Der pågår drøftelser mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland om den fremtidige organisering efter statens udtræden. Der sigtes mod at sammenlægge de to selskaber i et selskab. I det fremsatte lovforslag står det parterne Aarhus Kommune og Region Midtjylland frit for at aftale, om der i givet fald skal ske en likvidering af Aarhus Letbane I/S eller af Aarhus Letbane Drift I/S.

Den ændrede organisering forventes at træde i kraft med virkning fra ikrafttrædelse af lovændringen eller snarest herefter.

Driftsøkonomi for Aarhus Letbane.

Aarhus Letbane I/S indgik i juli 2014 kontrakt med ASAL-konsortiet om anlæg af Aarhus Letbane. Kontrakten omfatter også investeringer i driftsanlæg som driftsselskabet, Aarhus Letbane Drift I/S skal finansiere. Der er tale om letbanetog, værksted og depot, elektrificering på yderstrækningerne mv. Udbuddet af driftsanlæg resulterede i en fordyrelse på ca. 145 mio. kr. i forhold til det forventede.

I løbet af efteråret har Aarhus Letbane Drift I/S taget stilling til forskellige præciseringer og tilkøb til kontrakten. Det drejer sig blandt andet om forstærkning af kørestrømsanlægget, overdækning af depotet, samt sammenkoblingsudstyr mv.

Aarhus Letbane Drift I/S har besluttet at tilkøbe en forstærkning af kørestrømsanlægget. Herved tages der højde for fremtidige ændringer af kørselsmønstret, specielt på yderstrækningerne. Ligeledes har Aarhus Letbane Drift I/S besluttet at tilkøbe overdækninger af depotet. Der forventes positive økonomiske effekter at overdækningen, blandt andet lavere omkostninger til opvarmning om vinteren og afkøling om sommeren, lavere vedligeholdelsesomkostninger, bedre arbejdsmiljø mv.

Aarhus Letbane Drift I/S har fravalgt at tilkøbe semiautomatisk sammenkoblingsudstyr.

Det skal bemærkes, at tilkøb og fravalg er sket i overensstemmelse med indstillinger fra Aarhus Letbane I/S.

Overlagsmæssigt er det herefter muligt at indkredse de samlede udgifter til driftsanlæg til ca. 1.540 mio. kr.

Det er aftalt med Aarhus Kommune, at lånene til driftsanlægsinvesteringer optages med fastforrentede lån, efterhånden som investeringerne skal foretages i perioden 2014-2017. Med administrationens aktuelle skøn for renteutvikling i de kommende år vurderes Aarhus Letbane Drift I/S's udgifter til renter og afdrag på driftsanlæg herefter at beløbe sig til godt 77 mio. kr. om året. Dette er ca. 20 mio. kr. højere end tidligere forventet.

Omkostninger til renter og afdrag på driftsanlæg skal finansieres over driften af letbanen. Det er dermed muligt at opstille et overslag for økonomien i letbanedriften med færre usikkerheder end tidligere.

Betalingen til den kommende operatør, der skal varetage drift af letbanekøretøjerne, trafikstyring mv., er dog fortsat ukendt. Der gennemføres i øjeblikket udbud af operatøropgaven for letbanedriften, som er en væsentlig post på driftsbudgettet. Udbuddet gennemføres af Aarhus Letbane Drift I/S i tæt samarbejde med Midttrafik og forventes afsluttet medio 2015.

Operatørudbuddet udføres efter udbudsformen "udbud efter forhandling". Status er, at prækvalifikation er gennemført, og der er udpeget fire virksomheder til at deltage i den videre udbudsproces. De fire prækvalificerede virksomheder er Ansaldo STS S.p.A., Arriva Letbane ApS, Keolis SA, og RATP Développement S.A.

De fire virksomheder har efterfølgende modtaget det samlede udbudsmateriale, der beskriver kravene til udførelse af letbanedriften. Herefter følger en dialogfase og efterfølgende tilbuds- og forhandlingsfase. Det forventes, at der kan skrives kontrakt med den udvalgte operatør senest medio 2015.

Der er derfor på nuværende tidspunkt usikkerhed om den fremtidige operatørudgift. Tilsvarende er der usikkerhed på de fremtidige passagerindtægter.

Driftsselskabet og administrationen i Aarhus Kommune og Region Midtjylland er i dialog om foreløbige overslag for den fremtidige drift af letbanen med følsomhedsvurderinger for operatørudgifter, renteforudsætninger og passagerindtægter. Det har hidtil været forudsat, at driften af letbanen skulle kunne holdes indenfor den nuværende økonomi, det vil sige kommunens og regionens besparelser ved nedlæggelse af buskørsel, der bliver overflødig

med letbanens etablering, regionens tilskud til Odderbanen og statslig kompensation for drift af Grenaabanen samt passagerindtægter.

De foreløbige overslag for den fremtidige drift af letbanen, indregnet forventede omkostninger til renter og afdrag på driftsanlæg, og hvor operatøromkostningerne fortsat er ukendte, tyder på, at der må rejses tvivl om forudsætningen om at letbanedriften kan holdes indenfor den nuværende økonomi.

Der er dog ikke i de foreløbige overslag taget højde for, at der forventes at kunne reduceres yderligere i den regionale bustrafik end oprindelig forudsat.

Det er i interessentskabsaftalen mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland aftalt at merudgifter deles fifty-fifty, og at der forud herfor indgår en modregning for de yderligere reduktioner i den regionale buskørsel i området.

Økonomi

Regionsrådet har tidligere godkendt Region Midtjyllands andel af meranlægsudgifterne til Aarhus Letbane I/S. Det var på daværende tidspunkt forventet, at det fulde beløb på ca. 41 mio. kr. ville kunne lånefinansieres. I henhold til det fremsatte lovforslag vil kun 80 % kunne lånefinansieres.

Administrationen foreslår derfor, at der gives en bevilling til afholdelse af yderligere indskud til anlægget af Aarhus Letbane på ca. 41 mio. kr., hvoraf ca. 32,8 mio. kr. lånefinansieres og det yderligere restbeløb til anlægsindskuddet på 8,2 mio. kr. afholdes indenfor budgetrammen i 2014.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 10: Forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler (Sag til forretningsudvalget)

1-22-78-3-13

Bilag

Rapport om forvaltningsrevision, oktober 2014

Notat om forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler

Forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Forretningsudvalget besluttede den 3. december 2013 at iværksætte forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler til erhvervsudviklingsprojekter.

Ernst & Young har fremsendt rapport om "Forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler".

Det er Ernst & Youngs overordnede vurdering, at organiseringen og processerne i Regional Udvikling er praktisk velfungerende, og de daglige arbejdsopgaver bliver udført tilfredsstillende. De involverede parter i processen udtrykker også en generel tilfredshed.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at Ernst & Youngs rapport om "Forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler" tages til efterretning, og

at orienteringen om, hvordan der arbejdes videre med rapportens anbefalinger og udviklingsinitiativer tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund og problemformulering

Regional Udvikling har siden 2007 bevilget projektstøtte for omkring 900 mio. kr. til omkring 450 projekter inden for en række initiativområder med samlet projektstøtte på 2,6 mia. kr., opgjort pr. 1. januar 2014 (regionale erhvervsudviklingsmidler, EU-midler, andre offentlige midler og private midler). På opgørelsestidspunktet har regionen knap 200 igangværende projekter.

Formålet med forvaltningsrevisionsopgaven er at beskrive og vurdere:

- Regional Udviklings processer for udvælgelse, tildeling og den løbende opfølgning af projekter
- Opfølgning på projekter, herunder organisering, ansvarsfordeling og grænseflader
- Styringsværktøjer til sikring af et effektivt projektforløb, herunder anvendelse af målepunkter
- Muligheder for optimering af processerne, herunder anbefalinger til fremadrettede tiltag.

Konklusioner og anbefalinger i rapporten

Det er Ernst & Youngs overordnede vurdering, at organiseringen og processerne i Regional Udvikling er praktisk velfungerende, og de daglige arbejdsopgaver bliver udført tilfredsstillende. De involverede parter i processen udtrykker også en generel tilfredshed.

Regional Udvikling er undergivet eksterne krav, som sammen med identifikation af en række problemstillinger understøtter behovet for, at projektudviklingen og administrationen af tilsagnsmidler revurderes med udgangspunkt i anbefalingerne.

Analysen sætter fokus på alle væsentlige processer, arbejdsgange og aktiviteter. Ernst & Young har identificeret en række observationer og anbefalinger. De væsentligste anbefalinger er opsummeret i forhold til fokusområderne i regionens Ledelses- og Styringsgrundlag. Overblik over anbefalingerne fremgår af konklusionen, afsnit 2.1, side 5.

Det videre arbejde med implementeringen af rapportens anbefalinger og igangsatte og planlagte initiativer.

Med udgangspunkt i Ernst & Youngs rapport og 17 anbefalinger har Regional Udvikling udarbejdet et notat om forvaltningsrevision af projektudvikling og administration af tilsagnsmidler til erhvervsudviklingsprojekter, og hvordan der arbejdes videre med rapportens anbefalinger og udviklingsinitiativer.

Projekter og initiativer i Regional Udviklings udviklingsplan følger fokusområderne i regionens Ledelses- og Styringsgrundlag:

Ressourcer

Erhvervs- og Vækstministeriet har i forbindelse med EU's strukturfondsperiode for 2014-2020 præciseret, at der skal være klare mål og milepæle for gennemførelsen af EU- programmerne under strukturfondene.

Erhvervsstyrelsen, som administrerer strukturfondene i Danmark, har udarbejdet et it ansøgnings- og sagsbehandlingssystem som Regional Udviklings medarbejdere skal anvende i forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgninger. Derudover har Erhvervsstyrelsen udarbejdet et projektrapporteringsværktøj, som operatørerne skal anvende til rapportering om økonomi og projektfremdrift.

Organisering

Udarbejdelse af manualer og tjeklister til sagsbehandlere. Regional Udvikling har de faglige kompetencer til at rådgive og vejlede sagsbehandlerne i EU-regler, projektbudgetter og regnskaber.

Regional Udviklings teams, sagsbehandlere og økonomi- og EU-funktion styrker og udvikler samarbejdet i et netværk om udarbejdelse af forslag til nye programmer og projekter og opfølgningen på projekternes fremdrift og økonomi.

Administrationen har i samarbejde med partnerskabet bag Vækstforum iværksat et arbejde, som skal beskrive modeller for blandt andet konsortier til varetagelse af operatørrollen med det formål at sikre viden og innovation i initiativernes indhold og gennemførelse.

Ydelser

Vækstforum har mulighed for, i forbindelse med forelæggelsen af forprojekter, at drøfte kriterier og modeller. Der arbejdes med at skabe et tydeligere overblik over fremdriften bl.a. ved at anvende rød, gul og grøn som symbol på status i forhold til den godkendte projektbeskrivelse og aktivitetsplan.

Effekt

Kvalitetsudvikling af dagsordensproduktionen til Vækstforum og regionsrådet. Den fælles elektroniske indberetning til Erhvervsstyrelsen og til regionen vil operatørerne opleve som en forenkling, og det vil minimere de administrative ressourcer, der bruges hos operatørerne/projekthaverne.

Forenkling og tydelighed i rapporteringen af fremdriften af de enkelte projekter vil styrke beslutningsgrundlaget for det administrative og politiske niveau.

Regional Udvikling vil i forbindelse med indgåelsen af resultatkontrakten definere, hvorledes den eksterne evaluering vil blive gennemført.

For at skabe fremdrift og sikre det videre arbejde med udvikling og koordinering af initiativer har Regional Udvikling nedsat en arbejdsgruppe, som skal udarbejde konkrete handlinger på baggrund af rapportens konklusion og anbefalinger.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 11: Orientering om Vækstpartnerskabsaftale 2014 med regeringen (Sag til forretningsudvalget)

1-00-12-13

Orientering om Vækstpartnerskabsaftale 2014 med regeringen (Sag til forretningsudvalget)

RESUME

Vækstforum og regeringen har siden 2007 årligt indgået en partnerskabsaftale med det formål at sikre gode rammer for vækst i Danmark gennem en koordinering af den nationale og regionale erhvervsfremmeindsats.

Vækstpartnerskabsaftalen 2014 blev indgået den 13. november 2014 ved et møde mellem formandskabet for Vækstforum og erhvervs- og vækstministeren og undervisningsministeren.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at orienteringen om Vækstpartnerskabsaftale 2014 tages til orientering.

Sagsfremstilling

Vækstpartnerskabsaftalen er i 2014 opdelt i to aftaler: den egentlige vækstpartnerskabsaftale samt en tillægsaftale af administrativ karakter, som blandt andet har til formål at følge op på tidligere aftaler.

Vækstpartnerskabsaftalen 2014 indeholder følgende initiativer:

Styrke Danmark som produktionsland

Der iværksættes et vækstprogram for op til 1.000 små og mellemstore produktionsvirksomheder i hele landet med fokus på vækstpotentialet i f.eks. øget automatisering og digitalisering. Vækstprogrammet vil have særligt fokus på at fremme avanceret produktion. Vækstprogrammet bliver en landsdækkende indsats med regionalt fokus, der kan styrke produktiviteten og konkurrenceevnen i op til 1.000 små og mellemstore produktionsvirksomheder.

Der iværksættes et intensivt uddannelses- og sparringsforløb for op til 150 vækstvirksomheder for at fremme et tættere samarbejde mellem private iværksættere, erfarne erhvervsfolk og det danske iværksættmiljø. Parterne vil fremme et tættere samarbejde mellem succesfulde vækstvirksomheder, erfarne erhvervsfolk og det danske iværksættmiljø ved at etablere et program, hvor op til 150 vækstvirksomheder fra 2015-2017 kan komme igennem et intensivt sparrings- og acceleratorforløb for potentielle vækstvirksomheder.

Der udvikles træningsforløb for medarbejdere i produktionserhverv med fokus på at øge ressourceeffektiviteten i virksomhederne. Parterne er enige om at udvikle grundlaget for nye træningsforløb for medarbejdere i produktionserhverv inden for ressourceeffektiv produktion, der medfinansieres under EU's socialfond. Træningsforløbene skal gennemføres af uddannelsesaktører og rådgivere, der skal give virksomhederne tilbud om at løfte arbejdsstyrkens kvalifikationer inden for ressourceeffektiv produktion. Resultatet skal på langt sigt være øget beskæftigelse og værdiskabelse.

Der etableres et tættere samarbejde mellem vækstfora og Eksportrådet om internationaliserings- og eksportfremmeindsatsen for små og mellemstore virksomheder.

Udenrigsministeriet vil invitere vækstfora til årlige møder for at styrke samarbejdet mellem de regionale vækstfora og Eksportrådet om mål og visioner samt konkrete projekter, der kan styrke indsatsen for internationalisering og eksportfremme. Parterne vil inden udgangen af 2014 drøfte muligheden for at etablere et egentligt tværregionalt internationaliseringsprogram med et støttet forløb for vækstvirksomheder.

Kvalificeret arbejdskraft

Samarbejdet om den virksomhedsrettede kompetenceindsats styrkes på tværs af erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet. Erhvervs- og Vækstministeriet, Undervisningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet nedsætter en arbejdsgruppe, der i dialog med Vækstforum, VEU-centre og de nye regionale arbejdsmarkedsråd senest i foråret 2015 udarbejder et beslutningsgrundlag for at styrke samarbejdet om den virksomhedsrettede

kompetenceindsats på tværs af områderne.

Flere unge og ufaglærte skal have relevante erhvervskompetencer gennem et styrket samarbejde på uddannelsesområdet. Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Vækstforum vil fra 2015 samarbejde om at iværksætte konkrete initiativer, blandt andet via Socialfonden, der kan understøtte kompetenceløft til ufaglærte og faglærte, f.eks. via samarbejder om opkvalificering af ufaglærte til faglærte, faglærte til videreuddannelse og målrettet efteruddannelse.

Udvikle den danske fødevareklynge

Der arbejdes for at styrke Danmarks position som samlingspunkt for virksomheder, iværksættere og investorer på fødevareområdet. Flere internationale undersøgelser viser, at Danmark er blandt verdens førende lande inden for innovation i fødevareerhvervet. Disse meget stærke forudsætninger skal i højere grad veksles til vækst, udvikling og øgede markedsandele for danske fødevarevirksomheder. Denne udfordring kan løftes gennem aktiviteter såsom Danish Food Cluster - European Hub for Food Innovation. Region Midtjylland er blandt andet lykkedes med at få den årlige European Food Venture Forum til at finde sted i Danmark. Nationale tiltag såsom innovationsnetværket FoodNetwork DK inden for forskningssystemet kan også bidrage.

Food Festival udvikles til et internationalt fyrtårn, der styrker markedsføringen af Danmark som et attraktivt fødevareland for nye virksomheder, iværksættere og investorer. Det vstdanske samarbejde på fødevareområdet udbygges, så virksomheder fra andre regioner også får gavn af Region Midtjyllands fødevareindsats.

I samarbejde med eksisterende aktører drøftes muligheder og behov for at styrke adgangen til risikovillig kapital på fødevareområdet f.eks. gennem private investornetværk. Innovative fødevarevirksomheder passer ikke altid til venturekapitalfondenes fokus på høj-risiko-investeringer. Parterne vil blandt andet i regi af Team Vækst Danmark-initiativet fremme et tættere samarbejde mellem succesfulde vækstvirksomheder, erfarne erhvervsfolk og det danske iværksætermiljø.

Uddannelses- og Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet vil inddrage midtjyske erfaringer med facilitering og afprøvning af nye samarbejdsformer mellem fødevarevirksomheder og uddannelsesinstitutioner i deres løbende arbejde med at fremme uddannelsesinitiativer, der kan understøtte virksomhedernes innovationsevne.

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 12: Mødeplan 2015

1-00-11-13

Bilag

Udkast til temaer for møderne i 2015

Mødeplan 2015

RESUME

Administration har udarbejdet en oversigt over temaer for møderne i 2015.

DIREKTIONEN INDSTILLER,

---

at mødeplan for 2015 drøftes.

Sagsfremstilling

På mødet i det rådgivende udvalg den 5. februar 2014 godkendte udvalget mødeplanen for 2015. Administrationen har udarbejdet en oversigt over temaer for møderne i 2015 til drøftelse (vedlagt som bilag).

BESLUTNING

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling godkendte mødeplan 2015, med undtagelse af temadrøftelsen om strategisk energiplanlægning planlagt til den 12. august 2015. Denne temadrøftelse flyttes til et andet møde.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.

Punkt 13: Gensidig orientering

1-00-11-13

Gensidig orientering

BESLUTNING

Der var ingen punkter under gensidig orientering.

Keld Marstrand Christensen, Ole Jepsen, Tilde Bork og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i behandlingen af sagen.